

5 INTERNÍ MAGAZÍN VŠCHT PRAHA
LISTOPAD | 2019

VOLBY DO SENÁTU

Akademické senáty univerzit a fakult jsou samosprávnými zastupitelskými akademickými orgány. V politickém systému veřejných vysokých škol v České republice hrají „zákonodárnou“ roli. Univerzitní senát volí rektora, fakultní senát volí děkana. Ti drží výkonnou moc. Systém je v zásadních věcech nastaven tak, že jedině výkonná moc má právo něco navrhnout a senát daný návrh schvaluje – v praxi tedy má senát právo veta.

V akademických senátech jsou dle vysokoškolského zákona minimálně jednou třetinou a maximálně jednou polovinou zastoupení studenti příslušné univerzity/fakulty. V univerzitním senátu VŠCHT Praha je studentů právě jedna třetina.

Jednání akademického senátu jsou ze zákona veřejná. Podkladové materiály se k důležitým záležitostem ze zákona zveřejňují v týdenním předstihu minimálně pro akademickou obec.

Kromě volby rektorů a děkanů senáty schvalují rozpočty předložené rektorem (na fakultách děkanem) a kontrolují jejich naplňování.

Mezi jednu z nejdůležitějších pravomocí patří také schvalování organizačních změn (zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení součástí vysoké školy/fakulty). O jak ožehavé téma může jít, vidíme dnes na situaci Univerzity Palackého v Olomouci a její Přírodovědecké fakultě. Zejména když se organizační struktura váže i na finance, což je často související téma.

Nelze opomenout, že akademické senáty schvalují vnitřní předpisy – opět na návrh rektora/děkana (s výjimkou vlastních jednacích řádů), které tvoří základní rámec pro fungování školy (v oblasti studia např. Studijní a zkušební řád, který definuje základní podobu studia na škole).

Akademické senáty schvalují strategické záměry (a jejich roční plány realizace) vysoké školy (fakulty). Schvalování těchto dokumentů na veřejném plénu zastupitelů akademické obce může být vhodnou příležitostí pro diskusi o budoucím směřování školy.

V personální oblasti akademické senáty schvalují členy vědeckých rad a rady pro vnitřní hodnocení a vyjadřují se k návrhu prorektorů (proděkanů).

V oblasti studijní akademické senáty schvalují podmínky přijímacího řízení a vyjadřují se k návrhům akreditací studijních programů.

Poctivá práce v akademickém senátu je jistě časově náročná. Pro fungování akademické samosprávy je však velmi potřebná.

Pro historický kontext je dobré připomenout, že velká autonomie českých vysokých škol, reprezentovaná zejména Akademickými senáty, které volí vedení škol, je odrazem sametové revoluce. Po éře socialismu s vedoucí rolí komunistické strany se v 90. letech vytvořil model, který má zajišťovat to, aby státní aparát a „velká“ olitika na vysoké školy nemohla tak snadno dopadnout.

VOLBY 2019

PROBĚHNOU TRADIČNĚ NA ZAČÁTKU PROSINCE

- V roce 2019 volí všichni studenti i akademičtí pracovníci.
- Všichni volí do univerzitního senátu. Akademičtí pracovníci a studenti z celouniverzitních pracovišť volí do univerzitního senátu v rámci FTOP.
- Do fakultních senátů volí všichni s výjimkou akademických pracovníků FTOP.
- Seznamy kandidátů jsou dostupné na www.vscht.cz/volby.
- Hlasování ve volbách proběhne **od pondělí 2. 12. do čtvrtka 5. 12.** elektronicky na adrese volby.vscht.cz. V případě problémů s přihlášením kontaktujte Výpočetní centrum.

AKADEMICKÉ SENÁTY NA VŠCHT

Univerzitní senát | 24 členů celkem, z toho 4 akademičtí pracovníci (tříleté) a 2 studenti (dvouleté) za každou fakultu

FPBT | 7 akademických pracovníků, z každého ústavu 1 akad. prac. (tříleté), 2 doktorandi a 2 studenti z bc. či mgr. programů (dvouleté)

FTOP | 5 akademických pracovníků z každého ústavu 1 akad. prac. (tříleté), 2 doktorandi a 2 studenti z bc. či mgr. programů (dvouleté)

FCHI | 6 akademických pracovníků, z každého ústavu 1 akad. prac. (tříleté), 2 doktorandi a 1 student z bc. či mgr. programů (jednoleté)

FCHT | 7 akademických pracovníků (tříleté), 2 doktorandi a 2 studenti z bc. či mgr. programů (dvouleté)

U studentských mandátů, které trvají dva roky, se volí každý rok polovina mandátů. Volby studentských senátorů tak probíhají každým rokem do všech senátů.

Jan Kríž

ROLI REKTORA CHÁPU JAKO SLUŽBU ŠKOLE

Novým kandidátem na rektora VŠCHT Praha byl zvolen profesor Pavel Matějka. Funkce se ujme od 1. 1. 2020.

Akademický senát VŠCHT Praha mne zvolil kandidátem na rektora. Děkuji senátorům za projevenou důvěru, také děkuji veškerým gratulantům a obzvláště můj dík patří všem, kteří mi v uplynulých týdnech pomáhali, ať z řad studentů, či akademických i neakademických pracovníků školy. Vážím si vyjádřené podpory a doufám, že ji nezklamou.

Jedině všichni společně, studenti, akademičtí a neakademičtí pracovníci, můžeme rozvíjet VŠCHT Praha jako vynikající mezinárodně uznávanou technickou univerzitu jak ve vzdělávání, tak i ve vědě a výzkumu. Budme si vědomi naší společ-

né odpovědnosti ke škole s úctyhodnou tradicí i ke společnosti, které škola slouží.

Byť to zatím nemusí být příliš patrné, intenzivně se připravuji na výkon funkce, ve které chci s prorektory a kvestorkou předkládat vize rozvoje naší školy a diskutovat je s „klíčovými hráči“ v jednotlivých oblastech, abychom je vespolek realizovali. Škola je dnes v řadě oblastí ve výborné kondici, ale v dynamicky se měnícím světě je na naší péči, entuziasmu a tvůrčím úsilí, aby obstála i v budoucnu v ostré konkurenci.

Chápu roli rektora a jeho týmu jako službu škole při vytváření co nejlepších podmí-

nek pro vzdělávání, vědecko-výzkumnou práci i pro smysluplný rozvoj dalších aktivit. Velmi rád budu pokračovat ve stávající podpoře kulturních, sportovních a dalších společenských akcí, které rozvíjejí sounáležitost studentů i zaměstnanců se školou.

V neděli 1. prosince 2019 začne advent, doba spojená s přemýšlením nad končícím rokem, doba dobročinnosti, setkávání a zvláště doba očekávání. Přeji všem obhacující prožití adventního času, odpočinutí během Vánoc a těším se na spolupráci v roce 2020. Quod bonum, faustum, felix, fortunatumque sit.

BUDU USILOVAT O NAVOZENÍ ROVNÝCH PODMÍNEK

Také Fakultu potravinářské a biochemické technologie čeká změna na čelním postu. Novým děkanem se k 1. 1. 2020 stane profesor Jan Masák, doposud vedoucí Ústavu biotechnologie.

Zvolení do funkce děkana vnímám zejména jako obrovskou zodpovědnost za všestranný rozvoj fakulty v následujícím období. Rád bych na této úrovni přispěl i k celkovému rozvoji VŠCHT Praha.

V oblasti pedagogické je mým cílem vybavit naše absolventy co nejširšími a nejhlubšími znalostmi, které jim poskytnou bezkonkurenční technické vzdělání a tím i uplatnění na trhu práce jak v průmyslové, tak vědecké sféře. Pro studenty bych chtěl vytvořit neanonymní, celkově příjemné a tvůrčí prostředí pro všestranný

rozvoj jejich osobnosti. Domnívám se, že s tím úzce souvisí i vyšší zájem o doktorské studium. Bez doktorandů se neobejde ani v pedagogické práci, ani ve výzkumu.

Velkým závazkem je skutečnost, že naše fakulta je součástí úspěšné výzkumné university. V tomto směru budu usilovat o další nárůst množství a kvality vědeckých výsledků v potravinářských, biotechnologických a chemických oborech. Velký důraz budu klást na průmyslovou realizaci těchto výsledků. Nemůžeme být úspěšnou fakultou bez rozšiřování spolupráce

a celkové otevřenosti k výrobní sféře a vědeckým institucím, nejen na národní, ale zejména na mezinárodní úrovni. Zde budu maximálně podporovat vytváření společných studijních programů především s evropskými universitami stejně jako cílených dlouhodobých výzkumných projektů.

V rámci fakulty budu usilovat o navození rovných podmínek pro rozvoj jak v oblasti pedagogiky, tak vědeckého bádání na úrovni ústavů, pracovních skupin i jednotlivců. Domnívám se, že tímto způsobem můžeme dosáhnout vnímání fakulty jako silného vědecko-pedagogického pracoviště s velkou prestiží. Za svůj velký úkol pokládám zachování lidského rozměru všech našich aktivit na fakultě.

Ohlédnutí za érou rektora Karla Melzocha

Slavnostní otevření Technoparku Kralupy – 2015.

Profesor Karel Melzoch se stal rektorem VŠCHT Praha v roce 2012 a o čtyři roky později svůj mandát s přehledem obhájil. Kromě toho, že díky lidskému přístupu, skromnému vystupování a otevřené povaze dokázal opakovaně uklidňovat podrážděná ega a nacházet elegantní kompromisy, podepsal se také pod řadu hmatatelných úspěchů. Dopustil se samozřejmě i některých chyb, ale ty ponechme protentokrát stranou.

Zcela klíčové pro budoucnost školy bylo bezesporu opětovné získání prostor v budově B, které byly dlouhodobě – a za nepříliš výhodných podmínek – pronajímány ČVUT (2017). Zároveň byl zahájen proces jejich postupné rekonstrukce do podoby kvalitních a moderních prostor, které umožní ústavům a výzkumným týmům potřebnou expanzi.

Zásadní posun nastal také ve vyjednávání ohledně budoucnosti našich pozemků na Vítězném náměstí. Pokud nedojde k neočekávaným komplikacím, prodá brzy VŠCHT Praha větší část pozemků soukromému subjektu s tím, že na zbývajících částech si bude moci v budoucnu postavit nový vlastní objekt.

Když už jsme u stavebních akcí, je třeba připomenout, že škola pod vedením rektora Melzocha a jeho týmu spolupracovníků získala také finance na novou fasádu a okna (konkrétně pro budovu B), které brzy doplní s napětím očekávané spojovací můstky.

Otevření laboratoří Anorganické chemie – KVALAB – 2015.

Velmi potřebnou finanční injekci v objemu téměř 800 milionů korun, určenou pro vybavení laboratoří, učeben a nákup špičkových přístrojů, zajistil úspěch projektu KVALAB (2015).

Co se týče pedagogické činnosti, získala škola v roce 2019 institucionální akreditaci, která opravňuje naši univerzitu samostatně vytvářet a uskutečňovat studijní programy bakalářského, magisterského a doktorského typu v oblastech vzdělávání chemie a potravinářství, a to po dobu 10 let. Jde také o potvrzení kvality školy i její schopnosti navrhovat a realizovat adekvátní studijní programy.

Rektor Melzoch hájil dlouhá léta zájmy školy a českého vysokého školství obecně v rámci meziuniverzitních institucí. Působil mimo jiné jako místopředseda České konference rektorů pro oblast sociální a ekonomickou, jeho prorektor pro strategie a rozvoj Milan Pospíšil

Nová fasáda budovy B.

Nově zrekonstruované prostory PKC na budově B.

se stal pro změnu předsedou Rady veřejných vysokých škol a členem expertního týmu MŠMT ČR. V letošním roce se VŠCHT Praha stala zakládajícím členem Asociace výzkumných univerzit, která si klade za cíl zlepšit postavení českých univerzit v mezinárodní konkurenci. Opomenout nelze ani mimořádně úspěšný průběh a veřejný ohlas jubilejního 50. ročníku Mezinárodní chemické olympiády v roce 2018, jehož organizací pověřilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR právě naši školu.

Velkou podporu rektora měly během jeho „vlády“ studentské aktivity, jejichž počet se postupem času zněkolikanásobil a úroveň zprofesionalizovala. Škola se dále stala součástí uskupení Kampus Dejvice (kromě VŠCHT Praha jsou členy ÚOCHB, KF UK, NTK, ČVUT, Praha 6 a Magistrát hl. města Prahy), které má za cíl postupnou architektonickou proměnu místního kampusu a vědeckou a organizační spolupráci.

Během dvou funkčních období Karla Melzocha došlo též k regionální expanzi VŠCHT Praha. V roce 2015 dobudovala škola Technopark Kralupy – pracoviště VŠCHT Praha mimo hranice hlav-

ního města, které umožňuje mj. čerpání finančních prostředků ze zdrojů, které cílí na mimopražské regiony. Zřízení Technoparku obnášela nejen politická jednání, zajištění prostředků na kofinancování, ale i trpělivou argumentaci směrem k akademické obci. Ve spolupráci se strategickým partnerem školy Unipetrolelem bylo také vybudováno Univerzitní centrum VŠCHT Praha – Unipetrol v Záluží u Litvínova, které nabízí studium na bakalářské a magisterské úrovni. V roce 2018 pak škola získala do vlastnictví táborovou základnu Běstvína v Pardubickém kraji, jejíž odkoupení si vyžádalo poměrně složité politické vyjednávání.

Co se týče vnitřní organizace, během uplynulých let se podařilo škole mimo jiné integrovat naši vědeckou knihovnu do sousední Národní technické knihovny nebo vytvořit funkční systém veřejných zakázek, který pomáhá profesionálně zpracovávat byrokraticky náročné rekonstrukce, investice do veškerých přístrojů i služeb. Tento systém byl v letošním roce oceněn ministerskou cenou za přínos k rozvoji společensky odpovědného veřejného zadávání.

Interiér Univerzitního centra VŠCHT Praha – Litvínov – 2015.

Týmy nejbližších spolupracovníků rektora Karla Melzocha

2012-2015 | Prorektori:

prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc. – pr. pro strategie a rozvoj
prof. RNDr. Bohumil Kratochvíl, DSc. – pr. pro vědu a výzkum
prof. Ing. Zdeněk Bělohav, CSc. – pr. pro pedagogiku
prof. Ing. Pavel Hasal, CSc. – pr. pro vnější vztahy a komunikaci
Ing. Ivana Chválná – kvestorka

2016-2019 | Prorektori:

prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc. – pr. pro strategie a rozvoj
prof. Ing. Pavel Kotrba, Ph.D. – pr. pro vědu a výzkum
prof. Ing. Zdeněk Bělohav, CSc. – pr. pro pedagogiku
prof. Dr. RNDr. Pavel Matějka – pr. pro vnější vztahy a komunikaci
Ing. Ivana Chválná – kvestorka

redakce

SPIN

ZAHÁJENO! MŮSTKY ZE SKLA A OCELI PROPOJÍ BUDOVY A a B

*Výběrové řízení a smluvní náležitosti jsou vypořádány, odvážný projekt, který dostal od vedení školy zelenou v roce 2017, může konečně začít nabývat fyzické podoby. Spojovací můstky z dílny architektonického studia **ov-a** bude možné poprvé projít v dubnu 2020.*

Vítězný návrh studia ov-a, pohled od NTK.

Nápad na propojení budov A a B není nový. Počítal s ním již architekt Antonín Engel ve svém návrhu ze třicátých let 20. století. K jeho realizaci však nikdy nedošlo a v současných podmínkách již není možné tento návrh následovat, neboť počítal s masivní zděnou konstrukcí na pilířích a klenbách, které by významně zasahovaly do pěší komunikace a omezovaly dopravu. „Nikdy bychom na to nedostali povolení. Navíc jsme historizující cestou jít nechtěli, žijeme koneckonců v jiném tisíciletí,“ vysvětluje Petr Šichtanc, architekt VŠCHT Praha.

Potřeba spojit obě budovy, ať už kvůli požární bezpečnosti, nebo komfortu pro studenty a zaměstnance, akcelerovala v roce 2017, kdy VŠCHT vypsal vyzvanou archi-

tektonickou soutěž. Ze třech soutěžících byl jako vítězný vybrán návrh ateliéru ov-a (dalšími účastníky byly AA Ther a Projektíl architekti).

Komise hodnotitelů – v níž mimo jiné zasedli Ing. arch. Pleskot, architekt roku 2014 a jedna z nejvýznamnějších osobností soudobé české architektury, nebo Ing. arch. Melková, mimo jiné držitelka hlavní ceny Grand prix architektury 2012 a zpracovatelka koncepční studie vývoje Kampusu Dejvice – ocenila především otevřenou, krystalickou podobu můstků. Prostorová mřížka ocelových trubek působí jako napnutá mezi budovami, spojuje obdélník se šestiúhelníkem, který odkazuje ke světu organické chemie – benzenovému jádru.

„Krystalická podoba spojovacích můstků v sobě nese sochařskou kvalitu a lehkost, která doplňuje dvě stávající solidní klasizující budovy. Struktury obou lávek jsou rozdílné, jejich geometrie se zrcadlí,“ vysvětluje záměr jeden z autorů vítězného návrhu Jiří Opočenský. Jeho studio ov-a již na VŠCHT realizovalo rekonstrukci bývalé uhelny v moderní prostor pro výuku doktorandů.

Mostní konstrukce obou lávek tvoří prostý nosník uložený na dva železobetonové pilíře, které jsou přisazeny k fasádám stávajících budov. Pilíře budou obloženy soklovým kamenem a opticky sjednoceny s fasádou budovy. Konstrukce je zasklená z exteriéru tepelně izolačním dvojsklem

Vítězný návrh studia ov-a, noční pohled.

s tmelenou spárou. „Plný strop lávky ztuhne konstrukci a brání nadměrnému přehřívání. Podlaha s betonovou vrstvou tlumí chvění konstrukce,“ doplňuje Opočenský.

Vlastní stavby se ujala v listopadu na základě výběrového řízení firma Metrostav. Celková cena je 62 milionů Kč, škola bude čerpat prostředky přidělené v rámci programového financování MŠMT.

Použito bude celkem 60 tun oceli na konstrukci obou můstků, celková hmotnost jednoho můstku bude přibližně 40 tun. Plocha k prosklení činí 440 m². Délka lávek je 25 metrů, výška 4,6 metru, šířka dle profilu 3 až 5 metrů.

„Konstrukce můstků budou vyrobeny na dílně a přivezeny ve finálním tvaru. Po jejich usazení na pilíře dojde k opláštění

skleněnými prvky. Stavba by proto neměla příliš ovlivnit veřejnost, s výjimkou několika krátkodobých záborů částí pěší komunikace a dvou záborů celé ulice, kdy bude jeřáb instalovat můstky na pilíře,“ říká Petr Šichtanc.

Termín dokončení stavby je stanoven na konec března 2020.

Michal Janovský

Návrh studia Projektil architekti.

Návrh studia AA Ther.

BEZ ELÁNU A SEBEVĚDOMÍ ÚSPĚCHŮ NEDOSÁHNETE

Jako první Češka získala prestižní americkou cenu Harvey W. Wiley Award za přínos k vývoji moderních analytických metod. Působí v Programovém výboru EU „Food Security, Sustainable Agriculture and Forestry, Marine, Maritime and Inland Water Research and the Bioeconomy“ a v řadě dalších mezinárodních orgánů. Její opakované úspěchy v evropských grantových výzvách jsou mimořádné. Hirschův index? 57! Profesorka Jana Hajšlová z Ústavu analýzy potravin a výživy zkrátka hraje první ligu. „Když míří studenti na nějakou soutěž, vždycky jim říkám – jedete tam vyhrát,“ usmívá se ve vzácné chvíli, kdy nikdo neklepe na její dveře, nevolá nebo ji neshání e-mailem. Přesto má neustále energie na rozdávání.

Aktuálně jste hlavní řešitelkou grantů ministerstva školství (4), ministerstva zemědělství (3), ministerstva průmyslu a obchodu (3), ministerstva zdravotnictví (1) a Technologické agentury ČR (2). Navíc se podílíte hned na třech projektech evropského výzkumného programu Horizon 2020, což je známka nejvyšší kvality. Čím si vysvětlujete takovou grantovou úspěšnost?

Celá věc má hluboké kořeny v konci 80. let minulého století, kdy jsem absolvovala postdoktorandský pobyt v Holandsku na Free University of Amsterdam. Když jsem tehdy seděla na prvním společném mítinku naší skupiny, kterou tvořili kromě profesora především doktorandi, jeden z nich při diskusi s profesorem vůbec neváhal na profesorovu odbornou výtku odpovědět: *I strongly disagree...* To by v tehdejší Československu nebylo vůbec myslitelné. Já jsem si díky tomuto i dalším podobným zážitkům z Holandska uvědomila, že jejich koncept úspěšné vědy je založen primárně na hlubokém vzájemném respektu a partnerství mezi seniorními výzkumníky a mladou generací. Kromě toho jsem si přivezla řadu kontaktů, což vám pak, pokud odborně neselžete, otvírá dveře k řadě navazujících mezinárodních spoluprací. V pozdější době se ukázalo také jako velké plus, že jsme na začátku nového tisíciletí založili – mimochodem se spolužákem z Amsterdamu – vědecké symposium RAFA (*Recent Advances in Food Analysis*). Tím jsme se v mezinárodním kontextu hrozně zviditelnili. Poprvé účastníci jeli do Prahy, protože to bylo pro lidi ze Západu exotické, podruhé, protože

už je to zajímavé po odborné stránce. A jezdit pak nikdy nepřestali – RAFA se stala prestižním vědeckým setkáním.

Devátý ročník RAFA (koná se ve dvouleté periodě) skončil před pár týdny. Zúčastnilo se ho přes 800 vědců a akademiků z více než 60 zemí světa. Jak náročné je takovou akci připravit?

Je to samozřejmě celoroční záležitost. Koncept je založen na dvou principech. Zaprvé – vůbec nedáváme do programu komerční firmy, byť jich je v našem oboru spousta, prostor dostanou na dedikovaných seminářích. Zadruhé – investujeme do klíčových přednášejících, vždy jsou to světová jména. Takže top kvalita je zaručena. Pečlivě také rozhodujeme o příspěvcích mladých výzkumníků, jejich abstrakty bodujeme a zařazení do programu se děje pouze na základě pořadí. Dbáme také na kvalitu doprovodného programu včetně společenského gala dinner, protože to jsou momenty, které výrazně dotváří celkový dojem a umožňují navázat neformální kontakty.

Kdo vám s organizací pomáhá?

Na organizaci se podílejí všichni naši doktorandi, firmu si najímáme pouze na projekci a expertní služby. Hlavní tíha ale leží na skvělé kolegyni Monice Tomaniové, která zajišťuje vysoce kompetentní organizační podporu. U ní jsme dokonce prolomili v Čechách ještě stále převládající tabu práce z domova. Pokud to není nutné, do Prahy jezdit nemusí, a přesto vše funguje skvěle, jako by tu byla fyzicky s námi. Její práce, jak té odborné, tak i manažerské,

si moc ceníme. Dostala už několikrát nabídku na zajímavé pozice jinde, ale povedlo se nám ji udržet a já doufám, že tu udělá skvělou kariéru. Monika je také klíčová osoba pro evropské projekty.

Je RAFA výdělečná?

Ano, díky sponzorským firmám. Část získaných prostředků se vrací do režie VŠCHT, ostatní pak využijeme pro dofinancování doktorandů a postdoků. My nemáme problém s tím, že bychom jich měli málo, protože je dokážeme zaplatit. Kromě RAFA i z vědeckých projektů nebo věháček (*vedlejší hospodářská činnost – pozn. redakce*). Oni nám to pak vracejí svými výkony i entuziasmem. Když máte šikovného, nadaného doktoranda nebo postdoka, musíte mu prostě vytvořit podmínky, aby se mohl soustředit na to, v čem je dobrý a pro ústav přínosný. A ne, aby si musel přivydělávat jinde a nemohl důstojně žít.

S ohledem na široký záběr a množství řešených projektů předpokládám, že vaše činnost je primárně manažerská...

Ano, je to tak.

Absolvovala jste s ohledem na tuto skutečnost nějaké manažerské kurzy, nebo řídíte skupinu na základě získaných zkušeností?

Nemám žádné manažerské vzdělání. Podle mě je klíčová mentalita člověka, díky níž má nějaký předpoklad si věci pořádně rozmyslet a cíle pak naplňovat. Plus je nutné udržovat si odbornou úroveň, aby měla rozhodnutí reálný základ.

Použití rozpouštěd
v laboratorní práci
se provádí podle
předpisů. Především
tak předchází
kontaminaci vzorků.
Při práci s rozpouštědly
je třeba dbát na bezpečnost.

Najdete čas na oponenturu prací svých studentů?

Na tvorbě článků spolupracuji se studenty hodně. Považuji to za důležité. Jednak kvůli kvalitě užití angličtiny, na tu velmi dbám, jednak si myslím, že články psát umím a ráda bych tuto dovednost svým studentům předala. Vracím jim články s konkrétními otázkami, komentáři a náměty klidně pětkrát nebo šestkrát, přestože mi to bere mnohem víc času, než kdybych to rovnou přepsala. Jenže to by jim bylo k ničemu, stejně jako kdybych to dělala jako jeden můj profesor, který mi vracel práce s komentářem: lépe. Nechávám také studenty odpovídat na otázky či připomínky editorů a recenzentů. Obecně se je snažím vést k zodpovědnosti co nejdříve. Když jsou trochu zkušenější, dostávají možnost vést vlastní projekty a řídit mladší kolegy. Navíc je často vysíláme do zahraničí, aby nasbírali nové informace, přístupy a kontakty, které pak využijí v dalších grantových žádostech.

Šance a velká zodpovědnost pro mladé nese evidentně své ovoce – ve vedení ústavu vás nedávno vystřídala vaše bývalá doktorandka Jana Pulkrabová, která navíc před pár týdny v 39 letech dosáhla na profesorský titul.

Jana si to vše vydobyla sama svou kvalitní a tvrdou prací. Zároveň je velkou inspirací pro ostatní, protože když máte mladého šéfa, vidíte, že sami můžete brzy něčeho velkého dosáhnout. Na ústavu máme opravdu hodně mladých, to je něco, co se počítá. Neodešli, přestože patří k nejlepšímu a byl by o ně velký zájem i jinde.

Sleduji vaše působení na VŠCHT jen zpovzdálí, přesto si myslím, že se nespoleju, když o vás řeknu, že druhá místa vás nezajímají.

Je to tak. Když míří studenti na nějakou soutěž, vždycky jim říkám: jedete tam vyhrát. Když se to pak nepovede, v pořádku, to se stává a musíte umět přijmout porážku. Ale ambice na startu musí být ty nejvyšší, bez toho nic nedokážete.

Máte v sobě tuhle vlastnost od malička, nebo jste ji získala až postupem času?

Ono to je vlastně dost osobní. Po rozvodu rodičů jsme neměli moc peněz, navíc rodiče se politicky neangažovali, takže ani po této stránce jsem nemohla očekávat žádnou podporu. Neměla jsem holt nové džíny, nejezdili jsme na dovolenou k moři, ale maminka s babičkou pořád říkaly: Nic si z toho nedělej, když toho budeš hodně umět, bude to v budoucnu tvoje velká devíza. Inspirací byl samozřejmě i otec, absolvent VŠCHT, který chemií žil.

Navíc, i když to zní trochu divně, jsem se musela dobře učit, abych dosáhla na prospěchová stipendia. Později mi nejvíc pomohl zmiňovaný studijní pobyt v Holandsku, kde jsem viděla na vlastní oči, že musíte mít elán a sebevědomí, pokud chcete být úspěšní.

Jak jste se v roce 1987, tedy v éře komunistického režimu, dostala na dva roky do Holandska?

V době perestrojky tehdy holandská ambasáda vypsal stipendijní program pro československé studenty. Já jsem do žádosti uvedla, že se chci jako postdok věnovat environmentální chemii, byť jsem o ní zase tolik nevěděla. Ale to slovo se mi líbilo (*směje se*). Oni nejspíš viděli, že se tenhle směr u nás vůbec neprovozuje, tak mi to stipendium přiklali.

„Flexibilita ve výzkumných tématech je důležitá. Jinak pak po čase nemáte co nabídnout.“

To byl asi celkem šok, vyrazit poprvé na druhou stranu železné opony a rovnou na dva roky?

Upřímně, bylo to pro mě hrozný. Neměli jsme konvertibilní měnu, takže jsem byla extrémně chudá. Nemohla jsem si zaplatit ani zdravotní pojištění, představ, že si třeba zlomím nohu, byla děsivá. Navíc se na mě všichni zpočátku dívali jako na exota z Východu – ptali se mě třeba, proč mám červenou sukni, jestli je to povinná komunistická výbava. Jestli mi vybrala manžela komunistická strana. Nebo mě vzali do koupelny a koukali se, jak budu reagovat na automatickou pračku... Mimo to jsem neměla moc dobře anglicky, takže jsem se po nocích učila slovíčka a spala tři – čtyři hodiny denně. V laboratoři mi nikdo s ničím neradil, postavili mě před kapalinový chromatograf, který jsem předtím nikdy neviděla, do ruky vložili manuál a já ho musela sama sestavit. Bylo to tvrdé období. Na druhou stranu, co se týče teoretických znalostí, západní kolegy jsme ještě s jedním kamarádem z Brna převyšovali, a to významně.

Po návratu jste se v roce 1990 habilitovala a o sedm let později stala profesorkou.

Málem nestala, téměř polovina vědecké rady hlasovala proti, že jsem prý ještě moc mladá a někde v pozadí bylo, že navíc žena (v té době ve Vědecké radě VŠCHT nebyla ani jediná). Mně přitom bylo 45 a měla jsem všechna kritéria splněná.

Neuvažovala jste někdy o kariéře mimo univerzitu, třeba na Akademii věd?

Ne. Měla jsem po návratu zajímavou nabídku z výzkumného ústavu, ale chtěla jsem zůstat na VŠCHT. Tady je výhoda, že máte kolem sebe obnovitelné množství mladých talentovaných lidí, které můžete zapojit do výzkumu a chodu ústavu. Na akademii jsou možná větší peníze i klid, ale já cítím, že kdo dělá špičkovou vědu, tak by měl učit. To je to nejdůležitější, co můžete pro mladé lidi udělat – předat jim aktuálně nejvyšší úroveň znalostí v daném oboru.

V Holandsku jste studovala environmentální chemii, pak jste ale přesešla na analýzu potravin. Proč?

V oblasti spolu hodně souvisejí, začínali jsme na environmentálních kontaminátech v potravinách. Později, když se habilitovala kolegyně Jana Pulkrabová a založila pro tuto tematiku vlastní tým, jsem se jí do toho už nechtěla příliš plést a začala se věnovat především metabolomice (*metabolomika identifikuje, kvantifikuje a charakterizuje velký počet metabolitů v biologických vzorcích – pozn. red.*). My se na ústavu vědomě snažíme nacházet témata, která mají potenciál a která ostatní zatím nerozvíjejí. Nedávno jsme se například začali věnovat cannabisu. Flexibilita v tématech je důležitá. Jako vědec musíte reflektovat, kam se odborné i tržní prostředí vyvíjí, jinak pak po čase nemáte ve smyslu „novosti“ co nabídnout.

Na začátku rozhovoru jsem připomínal vaše úspěchy v EU programu Horizon 2020. Můžete projekty přiblížit konkrétněji?

Ráda, ale nejprve bych chtěla říct, že mě mrzí, že v nich VŠCHT jako celek není úspěšná více. My to know-how máme, daří se nám je získávat, ale ostatní jako by o participaci v Horizonu 2020 ani neuvažovali. Přitom se tam dají získat velké peníze, které vás osvobodí od svým způsobem nesmyslných podmínek a nároků některých tuzemských poskytovatelů, kteří vás extrémně zatíží kvůli dotaci ve výši 300 tisíc. Uspěť v Horizonu 2020 není snadné, ale nemožné také ne – klíčové je mít kvalitní kontakty v zahraničí, upravit

výzkumné téma tak, aby přesně odpovídalo vypsané výzvě, a, jak jsem už zmínila, zaměřovat se na vysoce aktuální témata.

Jedním ze tří aktuálně řešených projektů je EU – China Safe, který se zabývá bezpečností potravin na těchto zásadních trzích. Jaká je role VŠCHT?

Ve zkratce – budovat školicí síť a organizovat řadu společných akcí v EU a Číně tak, aby všichni správně používali dostupné analytické metody pro kontrolu kvality a bezpečnosti potravin. Projekt pomalu končí, ale zdá se, že na spadnutí je jeho pokračování v rámci německého konsorcia pod názvem Foodstar. Jsem ráda, že se mi podařilo zahraniční kolegy přesvědčit, aby nám kromě tréninku a diseminace alokovali peníze také na vědeckou činnost. Naším úkolem bude zavádět metody pro sledování potenciální přítomnosti 400–500 reziduí pesticidů v čajích, což je významná čínská komodita. V případě bylinných čajů budeme navíc sledovat přítomnost mykotoxinů pocházejících z hub a alkaloidů z plevelných rostlin. A tohle vše provedeme v jedné integrované metodě, což ve výsledku znamená, že v místě kontroly nebudou potřeba tři přístroje a tři postupy, ale jen jeden. To umožní výrazně snazší kontrolu i v čínských regionech, které nejsou tak dobře vybaveny jako bohatší aglomerace. Dalším naším úkolem bude čaj autentikovat. Jako relativně drahá komodita se často falšuje tak, že se ke kvalitnímu základu přisype něco

méně kvalitního. Což má logicky negativní vliv na reputaci u zákazníků. My čínské straně pomůžeme čaje autentikovat, oni nám na oplátku poskytnou autentické vzorky, na nichž budeme moci celý autentikační model vystavět. Protože když budete čaj shánět v Čechách, nemůžete mít 100% jistotu, že je ten vzorek původní.

Další projekt nese název Foodsmart-phone. Oč jde?

Cílem je, aby mohl zákazník pomocí aplikace v běžném smartphonu zjistit přímo v obchodě, zda potravina obsahuje rezidua určité nebezpečné skupiny pesticidů. Pracuje na tom jeden náš postdok z Řecka, kterého jsme vybrali v konkurenci 75 uchazečů z celého světa. Kolegové z ostatních zapojených univerzit dělají v rámci projektu totéž, pouze se zaměřují na jiné kontaminanty, například na detekci alergenů z oříšků nebo veterinárních farmak.

Zbývá projekt European Human Biomonitoring Initiative...

Ten spadá do portfolia Jany Pulkrabové. V principu jde o zavedení metod pro sledování biomarkerů environmentálních kontaminantů, mykotoxinů nebo pesticidů v lidské moči, ve slinách a vlasech. Vybudovali jsme si v konsorciu silnou pozici a stali se referenční laboratoří pro vybrané biomarkery. Pro náš ústav jde o novou kapitolu výzkumu, takové téma

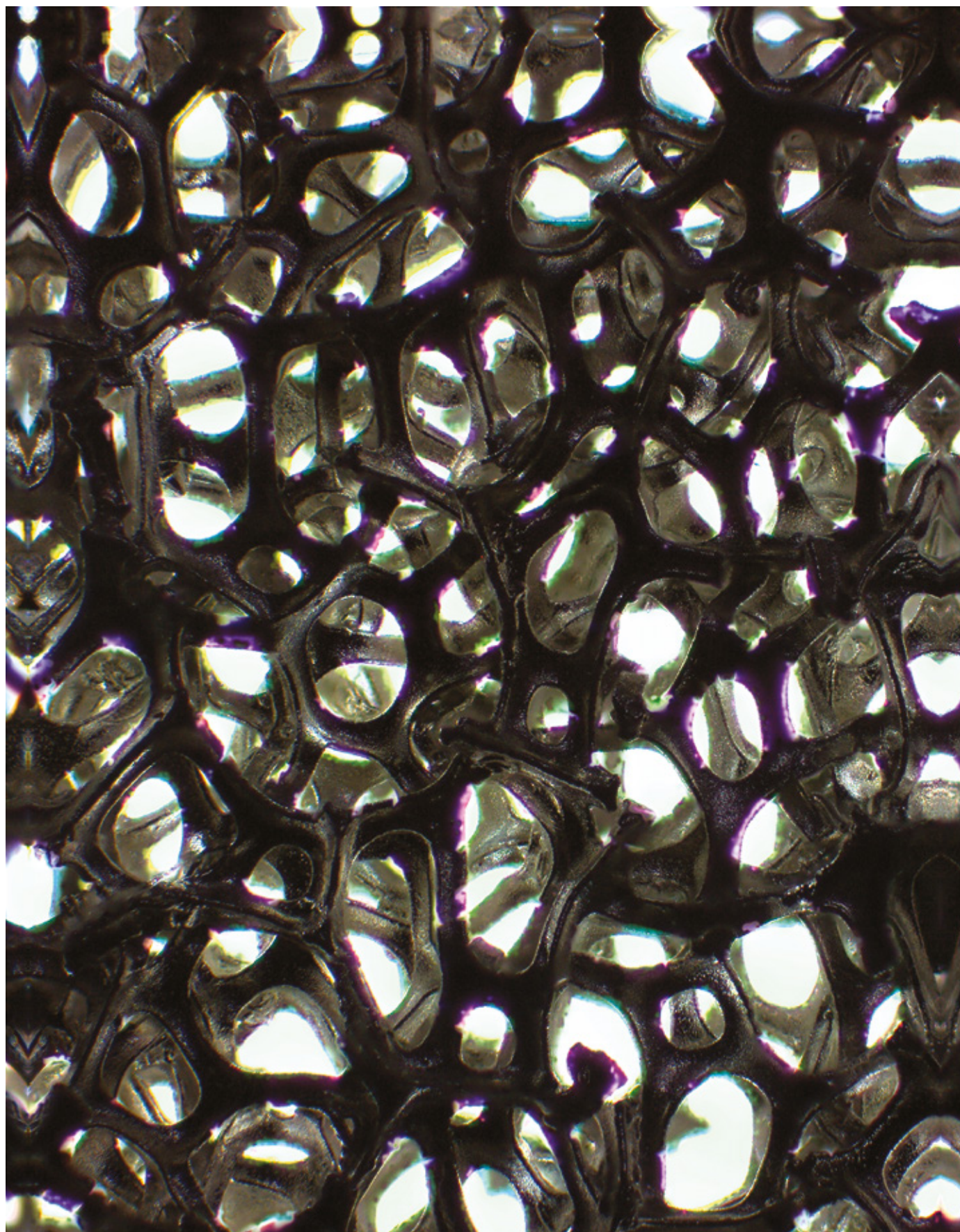
jsme dosud nedělali. Doplnila bych ještě, aby byl výčet úplný, že brzy odstartujeme další Horizon 2020 projekt – výzkumná infrastruktura Metrofood. Cílem je podpořit metrologii v potravinách a výživě tak, aby generovaná analytická data na výstupu byla vždy správná. Součástí projektu je tvorba referenčních materiálů nebo organizace porovnávacích studií.

Na závěr mi dovozte jednu otázku k nedávným oslavám 30. výročí sametové revoluce. Jak vnímáte současný stav v české společnosti, kdy jsou zpochybňována fakta, demokratické hodnoty a občas i výstupy vědecké práce?

Začnu od konce. Občas problesknou informace, že někteří vědci upravili svá data. To je pro mě naprosto nepřipustné. Základní pravidlo našeho týmu zní: Nikdy nelžeme! Chyby dělá každý a je často krajně nepříjemné chybu přiznat, přicházíme tím i o peníze, ale jinak to prostě nejde, morální a vědecký kredit máte jenom jeden. Z hlediska celé společnosti mě současný vývoj velmi mrzí, mimo jiné i proto, že můj otec, signatář Charty 77, měl možnost přijít přímo do kontaktu s Václavem Havlem. V zahraničí je to velké jméno a teď jsme v situaci, kdy se relativizuje nejen jeho přínos, ale především hodnoty, na nichž vyrostla svobodná polistopadová společnost. Přitom život se po revoluci tak změnil k lepšímu, že to snad ani není možné.

Michal Janovský

SPIN

Niklová pěna | Hitachi S4700 / Axio Scope.A1 | **Jaromír Hnát**

Nikl je nejčastěji využíván k výrobě speciálních ocelí. V podobě kovové pěny však nachází uplatnění i v moderních technologiích zahrnujících baterie, kondenzátory, palivové články nebo v technologiích pro vývoj vodíku elektrolýzou vody. Díky svým vlastnostem je Ni v mnoha oblastech průmyslu či vědy považován za nenahraditelný.

NOVÉ PŘEDPISY A FORMALITY

Od prvního srpna 2019 do poloviny listopadu byl nově vydán nebo novelizován (či nabyt účinnosti) jeden vnitřní předpis, čtyři vnitřní normy, dvě směrnice, osm výnosů a jeden oběžník. Všechny nové dokumenty naleznete v novinkách na Intranetu. Vaší pozornosti doporučujeme zejména:

Výnos č. A/V/961/19/2019 – Vyhlášení interní grantové soutěže VŠCHT Praha pro ročník 2020/2021

Výnos vyhlašuje další ročník tradičních interních grantových řízení. Hlavní změnou je posunutí harmonogramu na dřívější termín. V případě SIGA to umožní časnější vyhodnocení, a tedy i možnost čerpat prostředky. Podávat žádosti o granty půjde od 2. prosince 2019. Termíny pro podávání grantových přihlášky jsou:

- **15. leden 2020** pro vědecké a pedagogické projekty
- **8. prosinec 2019** pro studentské společenské projekty

Dochází také k úpravě konstrukce a hodnot některých limitů.

Směrnice č. A/S/961/8/2019 – Pravidla pro zřízení a obsazení místa mimořádného profesora

Tato směrnice upřesňuje postup umožněný relativně nově vysok školským zákonem, který umožňuje univerzitám s institucionální

akreditací jmenovat mimořádné profesory z řad zahraničních akademiků nebo odborníků z praxe bez toho, aniž by museli procházet kompletním habilitačním a jmenovacím řízením. Záměrem institutu mimořádného profesora je právě snazší zapojení zahraničních akademiků a odborníků do systému vysokého školství v Česku.

Vnitřní norma č. A/N/961/5/2019 – Organizační řád VŠCHT Praha

Organizační řád byl upraven v mnoha částech. Vznikla nová pracoviště a došlo k dalším dílčím změnám (doplněním či zpřesněním).

Překlady dokumentů do angličtiny

Vybrané dokumenty se překládají do angličtiny a naleznete je na anglickém intranetu. Na anglickou verzi se dostanete jednoduše přepnutím jazyka (vpravo nahoře) z Intranetu českého.

Jan Kříž

MEDOK – DVOJÍ DOKTORÁT!

Studenti doktorského studia mají v rámci tohoto studia možnost vypracovat jednu disertační práci pod vedením školitelů z obou vysokých škol a získat diplomy obou institucí. Podmínkou pro udělení diplomů oběma institucemi je splnění studijních povinností předepsaných oběma partnerskými univerzitami v individuálním studijním plánu a úspěšná obhajoba dizertační práce před společnou komisí.

Absolvent nejen zvýší svou atraktivitu na trhu práce, získá kontakty v zahraničí v oboru a kvalitní své odborné jazykové znalosti, ale zároveň je v rámci projektu MEDOK kladen důraz na vědeckou činnost s možností vedení menších výzkumných skupin či zajištění stáže u spolupracujících firem.

Mezi kterými programy si můžete vybrat a koho kontaktovat?

FCHT

• Chemie

prof. David Sedmidubský
e-mail: sedmidub@vscht.cz

• Chemie a technologie materiálů

ENSCl a UNIVPM: doc. Pavel Novák
email: panovak@vscht.cz
NU: Ing. Ladislav Nádherný, PhD.
e-mail: ladislav.nadherny@vscht.cz

• Chemie a chemické technologie

doc. Vlastimil Fíla
e-mail: vlastimil.fila@vscht.cz

FTOP

• Chemie a technologie ochrany životního prostředí

doc. Jan Bartáček
e-mail: jan.bartacek@vscht.cz

FPBT

• Biochemie a bioorganická chemie

ENSCR: doc. Petra Lipovová
email: petra.lipovova@vscht.cz
UiT: prof. Olga Valentová
e-mail: valentoo@vscht.cz

• Biotechnologie

prof. Pavel Dostálek
e-mail: pavel.dostalek@vscht.cz

FCHI

• Chemie

doc. Karel Friess
e-mail: karel.friess@vscht.cz

Které univerzity jsou do tohoto projektu zapojeny?

- Vysoká škola chemicko-technologická (UCT Prague), Praha, Česká republika
- Ecole Nationale Supérieure de Chimie de Rennes (ENSCR), Rennes, Francie
- Slovenská technická univerzita v Bratislavě (STU), Bratislava, Slovensko
- Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT), Tromsø, Norsko
- Normandie Université (NU), Caen, Francie
- Universität Regensburg (UR), Regensburg, Německo
- Université Bourgogne Franche-Comté (UBFC), Dijon, Francie
- Ecole Nationale Supérieure de Chimie de Lille (ENSCL), Lille, Francie
- KU Leuven (KU Leuven), Belgie
- Università Politecnica delle Marche (UNIVPM), Ancona, Itálie

Kde zjistíte více informací?
<https://studuj.vscht.cz/medok>

ANKETA

studium vs. práce

1. Kam chodíš na brigádu a jak dlouho?
2. Kolik času ti během studia zabere brigáda a kolik škola?
3. Jaké výhody ti brigáda přináší?
4. Někteří pedagogové říkají, že si máme vybrat buď školu, nebo práci. Co si o tom jako studující brigádník myslíš?

Petr Hrubý | 3. ročník bc.
FPBT | Chemie a analýza potravin

1. Chodím jako brigádník do Datartu pomáhat s doplňováním zboží (asi od června). Dále doučuji matematiku už třetím rokem a věnuji se organizaci letních táborů už čtvrtým rokem. A pak mám nárazové brigády.
2. Škola dostává přednost. Kdybych mohl mít o pár korun v kapse víc, těch pár hodin učení se na náročný test je k nezaplacení. Ve zkouškovém je více času, takže je i více času na brigády. Ale musím si zorganizovat vlastní učení, abych vše do zkoušky stíhal.

3. Výhody brigád? Rozhodně zkušenosti ze všech možných odvětví, možnost podívat se do zákulisí i něčeho jiného než jen vědy. A třeba na případech těch táborů mě to i baví a kreativně se tam mohu využít.

4. Ujasnit si priority. Pokud chci mít měsíční příjem v řádech desítek tisíc, nemusel jsem chodit na vysokou. Ale přívýdělek za pár hodin v práci týdně místo vysedávání po hospodách se vždycky hodí, když to není na úkor studia.

Pavla Nekvapilová | 2. ročník bc.
FCHT | Chemie a technologie materiálů

1. Chodím na brigádu do hotelu na Žižkově a do apartmánového komplexu na Václavském náměstí jako recepční a občas doučuji matematiku. Snažím se vyhýbat rutině, takže brigády hodně střídám.

2. Teď ve druhém ročníku jsem si řekla, že už nebudu tolik pracovat, práce zabírá většinou 2 - 3 dny a z toho jeden den o víkendu. Co se týče nějaké té školní přípravy, v tom ještě trochu tápu. Mým cílem je jeden den v týdnu věnovat jen věcem do školy, nicméně to se mi daří plnit tak posledních 14 dní.

3. Asi největší výhodou je, že si můžu vyzkoušet jiné věci, než mě učí ve škole, a tím si od té chemie i trochu odpočinout. Konkrétně práce s lidmi mi pomáhá vystupovat z komfortní zóny a poznat i svět mimo zdi naší školy.

4. Každý si na vysoké musí najít to svoje know-how, jak školu dodělat. Pro mě to znamená vzdělávat se i v jiných oblastech, než je chemie, což mi brigáda umožňuje. Dle mého názoru práce ke studiu patří. Kantoři přece taky pracují, tak proč bychom si my měli mezi studiem a prací vybírat?

Jakub Mikuláščík | 3. ročník bc.
FCHI | Chemie

1. Na VŠCHT jezdím již téměř rok jako lektor na střední školy v rámci popularizačního projektu Hodiny moderní chemie (HMCH).

2. Brigáda mi zabere minimum času, přibližně jedno dopoledne až celý den měsíčně, ale může i více. V mém případě je hodně variabilní. Škola mi zabere mnohem více času, i když tento semestr máme velice pohodový. Mám jen tři dny školy v týdnu.

3. Ve studiu se budu zaměřovat na učitelství chemie a díky HMCH získávám dopředu praktické zkušenosti v práci s dětmi a předváděním chemie.

4. Chápu, že to tak někteří kantoři vidí, ale ne každý má dobrou finanční podporu ze strany rodičů. Vidím brigádu jako dobrou možnost získat zkušenosti s prací, jejím hledáním a v nejlepším případě i v oblasti, která mě zajímá. Ale škola by měla mít stále vyšší prioritu.

Anna Johnnie Golubko | 2. ročník bc.
FTOP | Chemie a toxikologie životního prostředí

1. Dělán za barem v Indigo Ale Baru u Národní třídy a pak ještě ve Vile na Štvanici, což je jiný bar, ovšem při divadle. Taky jsem pracovala půl roku v laboratoři na Ústavu energetiky na VŠCHT, od února bych na tuto práci měla teoreticky navázat znovu, pokud vše půjde hladce.

2. Jelikož mám především večerní/noční směny v barech a laboratoře byly přes den, občas mezi přednáškami, občas ve volné dny, tak mi práce reálně zabírá cca 25 hodin týdně, což není moc. Učení se pak věnuji ve volném čase mezi přednáškami, po nich nebo o víkendu.

3. Ani jedna z prací, kterou dělám, není extrémně přínosná, ale výdělek mi dává jistotu samostatnosti a minimální finanční jistotu. Zároveň mě moje práce velmi baví, je to můj způsob odpočinku.

4. Rozhodně nedoporučuji stavět práci/brigádu před studium. Nemusí to dopadnout dobře. Pokud jste opravdu geniální student a víte, že všechno potřebné se zvládnete naučit sami nebo vám stačí jen sedět na přednášce, pak ano. V opačném případě je opravdu lepší požádat o pomoc rodinu, než se uhnat snahou o udržení balancu mezi školou a prací.

CULTURAL SHOCK

C. Lorena Manzanares-Palenzuela, Ph.D. | Marie Curie Postdoctoral Fellow

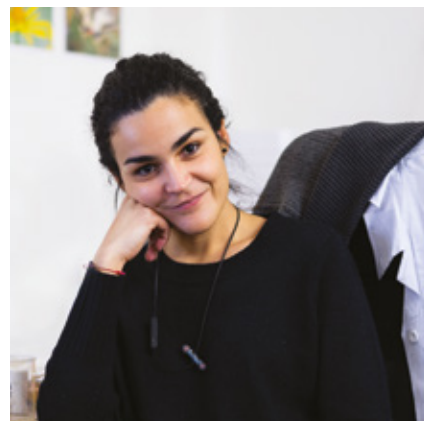
I had never been to the Czech Republic, not even as a tourist in Prague, before I moved here. Originally being from Latin America, having lived in Spain for seven years (and in Brazil and Portugal for some time), I experienced culture shock here from the beginning. The most important cultural difference I encountered was the fact that Czechs are not politically correct at all. This can be a bit difficult in the beginning, but eventually it becomes quite refreshing for its authenticity and realism.

On the negative side, Czech rudeness is a very popular topic of cultural shock among foreigners. However, it is not a pretentious and arrogant culture, so that relieves the pains of being a foreigner greatly because there is no air of superiority constantly being thrown in your face.

At work, I find Czechs to be very helpful, kind, humble, focused, and hardworking, but I was shocked by the fact that they avoid complaining about poor working conditions and I did not expect that, especially after having lived in Spain, where people are much more open in complaining and claiming rights. This was a major shock for me. The control of hours, the bureaucracy, and the strict adherence

to some rules (like not letting people out of the building to get a coffee at entrance vending machines without swiping a card) was surprising. However, such rigidity is not extended to laboratory safety measures, for example, and this is very shocking, culturally speaking. It is difficult for me, as a foreigner, to define this culture, due to this strange mixture of rigidity and flexibility, which has both bad and good sides. The lack of information regarding taxes, retirement pay, and so on makes it difficult to integrate and understand how the country works. The language barrier does not help. There seems to be a lack of empathy for being a foreigner, for the most part, so almost no one takes their time to explain how things work or to help you navigate the country's regulations and ways more easily.

Outside of work, I have many more positive things to say. The beer culture is nice, people have an acidic sense of humor that I enjoy, the city is amazingly beautiful, and there are so many cultural things happening all the time. It is a great city to live in. I was shocked to see how many beers a Czech person can drink without getting slightly drunk, and that they have some type of small sausages (parky) for breakfast.

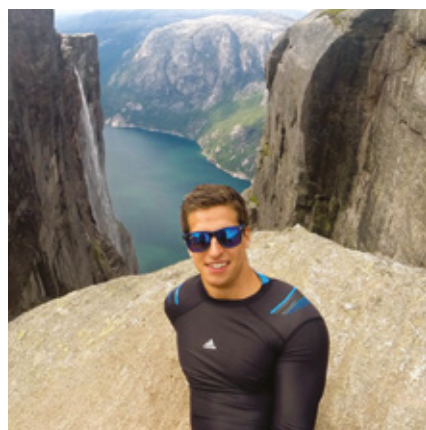

The Easter tradition is one of the strangest traditions existing and it is fun to see. Overall, I would say that the balance of culture shock is weighted towards the positive side. I have learned a lot about being less politically correct and I find that to be a good thing, for the most part. Every time I say something straightforward, my friends tell me I'm becoming Czech.

In sum, the natural nature of people, the lack of pretenses, and the variety of activities in Prague combine to make the city a place where one can definitely stay, without hesitating.

ABSOLVENT

MSc. Ondřej Česák

K chemii jsem měl vždy pozitivní vztah a velmi mě zajímaly nové technologie, které stále posouvají lidstvo kupředu. V chemii je krása a logika, která má svůj řád, a proto jsem si vybral pro studium VŠCHT.

Na naši školu vzpomínám rád a kdybych se dnes měl rozhodovat, kterou univerzitu zvolit, tak bych neváhal a vrátil se zpět. Naše škola perfektně připraví studenty na pracovní život, který následuje, a nemusí to být v rámci vybraného oboru ani průmyslu. Ta nejlepší a nejtěžší část studia je, když vás kantoři postaví před problém, o kterém nic nevíte, ani jste o ničem takovém nikdy neslyšeli, ale do určitého data jej musíte vyřešit, být schopni si řešení obhájit, dodat práci v daném termínu a především kvalitě, jinak si budete muset předmět zopakovat. Pro mě osobně studium nebylo jednoduché a zažil jsem několik velice silných momentů, kdy jsem váhal, zda na to stačím.

Po bakalářském studiu jsem využil možnost odjet na Erasmus do Norska, kde jsem studoval chemické inženýrství na NTNU. Erasmus rozhodně doporučuji každému studentovi. Je to jedinečná zkušenost, která se dá zažít

pouze během vysokoškolského studia. Z hlediska osobního rozvoje pro mě byl Erasmus a studium v zahraničí ta nejlepší volba a jen málokterá univerzita nabízí takové možnosti jako VŠCHT. Již na začátku Erasmu jsme se se spolužákem rozhodli, že bychom chtěli magisterské studium dodělat na NTNU. Pro mě osobně to byla snad ještě větší výzva než začátky na VŠCHT. Měnil jsem obor z Chemie a technologie paliv na Chemické inženýrství, které navíc bylo v angličtině. I na NTNU jsem si zažil těžké chvíle. Nezapomenu na výsledky midtermu (zápočet) z Process Control. Byla to první písemka v prvním semestru a já byl jediný z celé třídy, kdo zápočet neudělal, přestože jsem poctivě studoval. Po cestě na kolej jsem si říkal, jestli si raději nezabalit batůžek a nejet zpět za maminkou domů, ale nakonec jsem se kousl a magistra si na NTNU dodělal, dokonce s průměrem B.

(pokračování na další straně)

SPIN

(pokračování z předchozí strany)

Po magisterském studiu jsem v Norsku pracoval necelé tři roky ve firmě Apply Sørcor. Pracovali jsme na projektech souvisejících s těžbou ropy na plošinách. Nicméně po pěti letech už mi chyběla rodina, kamarádi a ČR, takže jsem se rozhodl vrátit zpět domů. Našel jsem si práci v LEGO Production, kde jsem pracoval jako Production Engineer a následně jako Project Lead. Nakonec mě po třech letech v LEGO oslovila head-hunterka, zda bych nechtěl zkusit práci ve start-upu – Woodplastic Group, který se zabývá výrobou dřevoplastových kompozitů. Vyměnil jsem bezpečné prostředí hračkářského korporátu za divoký

svět start-upu. Nyní se snažíme rozšířit výrobu biokompozitů mimo ČR a mimo obor stavebnictví, ve kterém v současné době působíme. Je normální, že jeden den pobíhám po výrobě v montérkách a druhý den v obleku sedím na obchodním jednání s potenciálními klienty. Co se mi ale stává ještě mnohem častěji, je, že musím každý den řešit problémy, o kterých nic nevím, a musím je dodat v určitém termínu a v odpovídající kvalitě.

Myslím, že v dnešní době Facebooku, LinkedInu a Instagramu se málo zdůrazňuje fakt, že neúspěch je normální součástí života. Je v pořádku, když se něco nepovede. Pro mě osobně je důležité mít pocit, že jsem

udělal vše, co bylo v mých silách, a neztrácet nadšení zkoušet to znovu nebo jinak.

Moje rada pro stávající studenty je, abyste se pokusili ze školy vytěžit maximum, co nabízí. Nejen akademické znalosti, ale možnosti studia v zahraničí a také mimoškolní aktivity. Chodte na pivo, na párty, na majálesy, na florbaly, basketbaly s vašimi spolužáky. Každý, kdo přežije první semestr na VŠCHT, je potenciálně zajímavý kontakt do budoucna. Hodně ze svých spolužáků možná využijete v budoucnu pro radu. Mnoho z nich velice rádi uvidíte jednou za čas na srazu a s několika z nich se stanou vaši nejbližší přátelé do konce života.

NEBOJTE SE ŘÍCT SI O POMOC

Jelikož jsem rady a tipy na učení popsala v minulém vydání SPINU (pokud ale čtete moje Chvilky pro tebe poprvé, zapátrejte po technice Pomodoro, vypisujte si poznámky při učení jak zběsilí a víc smyslů víc ví, tudíž učivo nahlas přeríkávejte), chtěla bych se tentokrát věnovat jiné věci: Nebojte se říct si o pomoc, když něčemu nerozumíte.

Ty tam jsou doby, kdy jste s brekem seděli u příkladu z fyziky s tátou, který místo jednoduchého vzorečku tahal z rukávů rovnice dlouhé jak D1 a následně se hodiny snažil vysvětlit, co tím chtěl básník říci (nehledě na to, že když nevymyslíte sami ani tu jednoduchou verzi pro první roky gymnázia,

horko těžko vám učitelka uvěří, že taháte doma z rukávů derivace jak divoký). Ačkoli většinu z nás ego nechce pustit, protože to bere jako pokles, slibuji, že když si necháte poradit:

- nikdo vás nebude mít za hlupáka;
- neznamená to, že jste o něco méně schopný člověk nebo že si takhle ten titul dostatečně nezasloužíte;
- neklesnete tím v očích rodičů, dědů, tetiček a dalších z rodu Hujerů... a u zkoušejícího už vůbec ne.

Naopak nad učivem spíš strávíte méně času, naučíte se nejrůznější tipy a pomůcky, které byste ze skript nevyčetli. Já jsem díky doučování udělala anorganickou chemii, první test z chemie analytické a nebyl video-kurzů biochemie, v životě nepochopím návaznost všech cyklů. Dozvěděla jsem se vychytávky, čeho si všimnout u rovnic,

mnemotechnické pomůcky na biochemii i čím si naopak nezamotat u analytiky hlavu.

Takže až tohle zkouškové budete tápat a čas se začne krátit, napište spolužákově, vyučujícímu nebo třeba tutorům, kteří vás už nasměrují!

A slibuji, že u toho valit slzy jako hrachy nebudete :)

Blanka Pilátová

F2012*

Ať je pro vás rok 2020 řetězcem pozitivních událostí!

* Oligomery jsou látky, které vznikají řetězením několika opakujících se molekul.

Na světě je **oficiální PF** školy, které je fyzicky k dostání na Oddělení komunikace.

K dispozici je i elektronická verze, kterou vám brzy pošleme e-mailem.

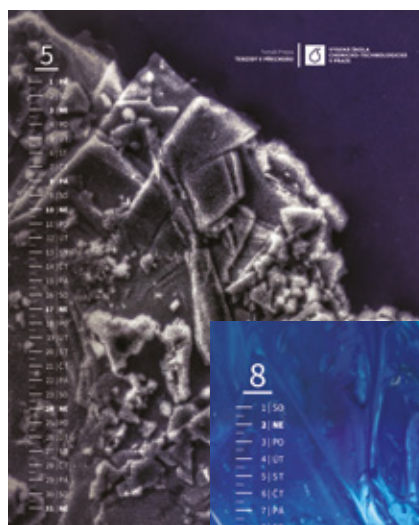
NOVÝ KALENDÁŘ VŠCHT NA ROK 2020

S blížícím se koncem roku přichází i nový kalendář s fotografiemi z fotosoutěže SVĚT (JE) CHEMIE. K dispozici je na Oddělení komunikace od 9:00 do 17:00.

Všichni, kdo rádi zaměřují hledáčky fotoaparátů na svět chemie, mohou přihlásit své fotografie do 1. kola 11. ročníku fotosoutěže od 7. 2. 2020.

V QR kódu odkaz k nahrání fotografií.

STROJ ČASU

Prof. ing. arch. Antonín Engel: návrh areálu vysokých škol technických v Dejvicích z roku 1924.

OMLUVA

V minulém čísle SPINu došlo k uveřejnění fotografie vpravo, k níž bylo přiřazeno jméno **prof. Dr. Ing. Josefa Koritty, dr. h. c.**

Omlouváme se za chybu a děkujeme za upozornění panu profesorovi Novákovi. Rektor Josef Korrita byl nekuřák, a jeho pravou podobu si můžete prohlédnout na první ze dvou fotografií (vlevo).

ZKOUŠKOVÉ OBDOBÍ | PhDr. Vladislava Kůželová školní psycholožka

Stres ze zkouškového období je všudypřítomný. Mají ho paradoxně jak studenti prvních ročníků, protože nevědí, co je čeká, tak i ti z vyšších ročníků, protože ti už vědí, co je čeká. Pomocí ovšem není jen věnovat přípravě dostatek času, přestože mnohdy nás nejvíce stresuje naše vnitřní vědomí.

Víte, co jsou biorytmy? Kdy je správný čas na učení a kdy naopak na odpočinek? Proč v určitou dobu nám jde nějaká činnost velmi lehce a jindy s ní máme potíže? Víte o tom, že deprese, neuróza i poruchy trávení si člověk často vyvolává sám? Příčinou může být nedodržování biorytmů vlastního těla. Pokud je pochopíme a podříďme se jim, budeme nepochybně příjemně překvapeni tím, jak se zvýší efektivita naší práce.

Všichni máme své vnitřní hodiny (tzv. biorytmy), které ovlivňují nejen naše soustředění, ale i fyzickou a duševní kondici. Kolem šesté hodiny se tělo probouzí a na plné obrátky se rozjíždí krátkodobá paměť. Pokud se chystáte na zkoušku, zkuste si všechno ještě jednou zopakovat. V tomto čase si vše mnohem lépe zapamatujete. V půl sedmé je ideální čas na vstávání. Pokud tuto dobu dodržíme, bude naše tělo energeticky nabitější než při pozdním vstávání. Kolem sedmé hodiny je ideální čas pro snídani, tělo je připraveno na to, aby načerpalo sílu pro celý den. Mezi devátou a dvanáctou hodinou jsme nejvýkonnější. Bez problému bychom měli zvládnout jakoukoliv práci, tedy i tu duševní. Proto jsou tyto hodiny nejvhodnější pro učení. Mezi třináctou a čtrnáctou hodinou je čas na oběd a lehčí činnosti, protože tělo i mysl jsou trochu otupělé (také jsme odolnější proti bolesti). Po sedmácté hodině jsme na vrcholu duševních i fyzických sil, jsme schopni rychle reagovat, dokážeme si zapamatovat velké množství informací. Tento čas je velmi vhodný pro studium. Kolem sedmé výkonnost klesá, je čas na večeri, dobrá je krátká procházka a shrnutí naučeného během dne. Jedenáctá večerní, v tuto dobu je nejvyšší čas uložit se ke spánku. V noci načerpáme novou energii a sílu pro

další den. Půjdeme-li spát až v časných ranních hodinách, tělo si dostatečně neodpočine a příští den budeme mnohem méně efektivní. Chronický nedostatek spánku snižuje duševní i fyzické výkony, vede k neuróze, úzkostným stavům i jiným potížím.

Podle průzkumů je v populaci zhruba 10 % ranních ptáčat a zhruba stejný počet sov. Tedy lidí, kteří mají nestandardní biorytmus. Obě skupiny vyžadují speciální přístup k učení.

Rady pro noční sovy – rutinu udělejte přes den, těžkou látku nechte na večer; nespěte moc dlouho a nevstávejte moc pozdě (u spánku neplatí přímá úměra, že čím déle spíte, tím lépe – když to přeženete, váš mozek bude zmatený a budete letargičtí); stejně špatně je, když sice spíte osm a půl hodiny, ale od pěti ráno do půl druhé odpoledne. V deset večer si dejte pauzu, projděte se nebo si jinak vyčistěte hlavu.

Rady pro ranní ptáčata – jděte na vše zvolna, beze spěchu zvládnuté ráno vás vypustí do celého dne produktivním směrem; nechte se vyrušovat – učit se přes den má jednu nevýhodu, nemáte tolik klidu; nelekejte prázdně, ale vědomě odpočívejte.

VYTVOŘTE SI EFEKTIVNÍ DESIGNOVÝ STYL SVÉHO UČENÍ.

1. Uvědomte si, co pro vás představuje samotný akt učení – jestli se připravujete na zkoušku, chcete uspět a mít odškrtnuto v ISu, nebo chcete nad věcmi opravdu přemýšlet a zkouška je závřením poznání nějaké oblasti, nad kterou se učíte uvažovat.
2. Střídání činností je efektivnější než soustavné věnování se studiu. Jde o to, umět pracovat s přestávkami. Použít se dá třeba mo-

del půl hodiny učení, deset minut přestávka. Pak zase půlhodina a tak dál.

3. Plánujte – na první zkoušce si rozcvičte mozek, tak nevolte tu nejtěžší, tu zvolte jako druhou.

4. Plány dodržujte.

5. Využijte dobu, kdy jste nejproduktivnější.

6. Neučte se na úkor spánku, vyspěte se, aby mohl probíhat celý proces ukládání informací správně. Je prokázáno, že si člověk nejlépe zapamatuje to, co se učí bezprostředně před spaním. Toho je možné využít při učení se obtížnějším.

7. Opakujte. Jedině opakováním dojde k uložení informací do dlouhodobé paměti. Není rozhodující vynaložený čas, ale způsob, jakým opakujete. Opakujte aktivně. Třeba i nahlas, zvukový vjem posiluje paměťovou stopu.

8. Trénujte paměť, jakkoliv, při každé příležitosti.

9. Neodbyvejte jídlo a pitný režim. K tomu, abyste se mohli učit, potřebujete dostatek energie. Jezte ovoce, zeleninu a nějakou potravu pro mozek, třeba ořechy.

10. Koncentrujte se. Nikdo nedokáže udržet koncentraci po několika hodin. Dělejte pauzy, vypněte mobil, zapomeňte na internet. Když vás něco vyruší, může trvat až dvacet minut, než se budete opět naplno soustředit.

K vytvoření návyku je třeba třicet dnů. Stanovte si alespoň jeden zvyk, ten pro vás nejdůležitější, a každý den, poctivě bez vynechání, si ho zkoušejte. Třicet dnů.

Tak do toho... a pokuste se na zkouškové období také (alespoň trochu) těšit.

OHLEDNUTÍ ZA AKCEMI

Imatrikulace 2019

Festival vědy

Alma mArTer

Vítězná expozice VŠCHT Praha na veletrhu
Gaudeamus v Brně

Brahms — Obětím totality

© T. BALUCKY

Bakalářské promoce

© A. KBAL

Labyrintem školy

NENECHTE SI UJÍT!

JÓGA S UA

Kdy: Každé pondělí (acroyoga) B24 16:00–17:00 | Každá středa – Uhelna 8:45–9:45 | Každý čtvrtek – Uhelna 8:45–9:45
Kde: budovy VŠCHT

Semestr v plném proudu, zklamání či radost z výsledků prvních zápočtových testů, trapézy v napětí ze všeho toho stresu, všude znějící All I Want for Christmas Is You od Mariah Carey. Každý vnímá podzim jinak. Přijď se oprostít od shonu na jógu s UniArtem. V pondělí si můžeš vyzkoušet párovou acroyogu a ve středu a čtvrtek klasiku. Vezmi jógamatku a doraž! Bližší info a registrace na FB uniartklub.

SITUAČNÍ LEADERSHIP

Kdy: 3. 12. 2019, 8:30–12:30 | **Kde:** zasedací místnost děkanátu FPBT

Vedoucí zaměstnanci mají k dispozici mnoho nástrojů pro řízení lidí. V tomto kurzu se naučí přenést do praxe další nové dovednosti v rámci situačního leadershipu, tedy práci s týmem dle jeho potřeb, schopností a motivace. Na praktických příkladech si ukážeme, jaké styly vedení kdy a na koho použít, jaké jsou výhody a rizika. Ukážeme si, jak dobře identifikovat potřeby a možnosti našich podřízených a jak s nimi pracovat. Nutná registrace.

ADVENT V KAMPUSU DEJVICE

Kdy: 3. 12. 2019 | **Kde:** Kampus Dejvice

Společné vystoupení sborů VŠCHT a ČVUT, rozsvícení sakur, svařák, řemeslné dílny a mnoho dalšího.

UNI ART VS. RAPY A PIVO

Kdy: 3. 12. 2019 od 20:00 | **Kde:** Dejvická klubovna

Adventní dýchánek v Dejvické Klubovně v rytmu rapu, koled a beatů. Odpočiň si od vánočního shonu a stav se za námi na jedno. Vystoupí světové kapely českého formátu. Možná dorazí i Hošty, tak doraž taky!

MIKULÁŠ SE SVOU DRUŽINOU

Kdy: 5. 12. 2019 9:00–13:00 | **Kde:** budovy VŠCHT

Pokud máte zájem, aby vás navštívil Mikuláš s družinou na jedné z vašich přednášek/cvičení, ozvěte se na drahomir.cadek@vscht.cz. Jedna návštěva je maximálně na pět minut.

VELKÝ KONCERT ORCHESTRU VŠCHT PRAHA

Kdy: 9. 12. 2019 od 19:30 | **Kde:** KD Ládví

Přijďte si poslechnout, jak hrají chemici! K příchodu vám zahraje Cool Jazz Crew a od 20:00 se můžete těšit na již více než 50členný Orchestru VŠCHT Praha. V průběhu večera uslyšíte zajímavý průřez jak klasickou, tak i filmovou a populární hudbou. Repertoár sestavil skvělý dirigent Dominik Landsinger. Večerem vás bude provázet Jirka Lutrýn. Vstup volný.

VÁNOČNÍ KONCERT

Kdy: 16. 12. 2019 od 19:00 | **Kde:** Betlémská kaple

Na programu slavnostního večera spojeného s předáním Cen rektora za rok 2019 je vystoupení Orchestru VŠCHT Praha a pěveckého sboru Chemchór. Prosíme o zachování konvence společenského oděvu. Vstupenky můžete vyzvedávat na děkanátech a Oddělení komunikace od 2. 12. 2019.

VÁNOČNÍ PÁRTY CHEMIKŮ

Kdy: 18. 12. od 20:00 | **Kde:** El Magico Club | **Vstup:** 50 Kč (s dárkem) | 80 Kč (bez dárku)

Již tradičně na závěr zimního semestru! Přijďte si užít (nejen) s chemiky vánoční atmosféru a skvělou párty až do rána! Kromě vánoční výzdoby na vás čeká welcome drink a také PŮLNOČNÍ NADÍLKA – přineste dárek a pod stromečkem najdete jiný!

DI(v)OCH NA PRÁDLE – JAK JE DŮLEŽITÉ MÍT FILIPA

Kdy: 23.1.2020 19:00–22:00 | **Kde:** Divadlo Na Prádle, Besední 3

Divadlo Ochotných Chemiků předvede inscenaci Jak je důležité mít Filipa v Divadlo Na Prádle 23. 1. 2020.

KaCheKRan

Kdy: 27. 2. 2020 | **Kde:** Kongresové centrum Praha

Již 51. ročník KaCheKRanu (karneval chemiků končí k ránu) proběhne ve čtvrtek 27. 2. 2020 v Kongresovém centru na Vyšehradě. Můžete se těšit na nápadité masky, souboj fakult (v rámci Šípkova fakultního poháru), úvodní scénku Divadla (v)Ochotných Chemiků Di(v)och, k tanci zahraje kapela O'band. KaCheKRan pro Vás připravují studentské spolky VŠCHT. Vstupenky budou v prodeji během prosince.

Akce pořádané na VŠCHT Praha můžete najít na <https://kalendar.vscht.cz>.

HLEDÁ SE:

SPECIALISTA/SPECIALISTKA DO PERSONÁLNÍHO OBORU

Úvazek 1,0 – smlouva na dobu určitou s možností prodloužení – zástup za MD/RD

Náplň práce:

- Plánování a tvorba rozpočtů, tvorba analýz, výkazů, přehledů a statistik v oblasti mezd
- Práce s tabulkovými editory a databázemi
- Spolupráce při tvorbě vnitřních předpisů, norem, směrnic
- Možnost zapojení se do řešení operačních programů
- Finanční řízení a administrace projektů
- Příprava podkladů pro finanční kontroly

Požadavky:

- VŠ vzdělání ekonomického či technického směru
- Dobrou znalost práce na PC (zejména MS Office, MS Excel)
- Komunikativnost, pečlivost, odolnost vůči stresu
- Flexibilita, ochota dále se vzdělávat a učit se novým věcem
- Základní znalost mzdové a personální problematiky výhodou

Nabízíme:

- Zaměstnanecké benefity (příspěvek na stravování, příspěvek na penzijní připojištění, dětský koutek, odborná školení, jazykové kurzy, možnost cvičení pro zaměstnance, firemní rekreační zařízení, možnost parkování pro zaměstnance)
- 6 týdnů dovolené
- Pracoviště na Praze 6 v blízkosti stanice metra Dejvická
- Nástup dle dohody

Nabídka je určena pro osoby s právní praxí.

Kontakt a detailní informace:
jolana.lukesova@vscht.cz

PŘÁNÍ REDAKCE DO NOVÉHO ROKU

h-index 20

Vykopněte svého Hirsche v roce 2020 k výšinám.

ŠÍPKŮV FAKULTNÍ POHÁR

Jedenáctý týden semestru je v plném proudu a s ním i Šípkův fakultní pohár. FCHI si jde opět tvrdě za obhajobou vítězství, nadšení ale neztrácejí ani ostatní fakulty. Jak se bude vše dále vyvíjet?

Po převaze FCHI na seznamovacích kurzech pro bakaláře chytla FPBT příležitost za pačesy, respektive za lano, a zvítězila ve Velké přetahované, která se konala v rámci KampusFestu. Během poměrování sil v závěrečném souboji „celých“ fakult, tedy bez omezení počtu tahounů, se osvědčilo ne až tak známé přísloví **Tak dlouho se tahá za lano, až se lano přetrhne**, a účastníci bojující za FPBT a FCHI okusili tvrdost půdy na travnaté ploše Vítězného náměstí. Poslední proběhnoucí disciplínou byl orientační běh budovami VŠCHT Praha Labyrintem školy, který měl letos rekordní účast, a to 185 bloudících běžců.

FCHT se snažila, sež mohla, ale i přesto nedokázala porazit suverénní FCHI a do celkového hodnocení si připsala tři body za druhé místo. Třetí skončila FPBT, čtvrtá FTOP.

V zimním semestru nás ještě čekají dvě disciplíny, a to Šachový turnaj, který se bude konat 5. 12. 2019 v Respiriu, a Vánoční Pubquiz plánovaný na 19. 12. 2019. Nezapomínejte také, že v období 2.–5. 12. 2019 se konají volby do akademických senátů a fakulty s volební účastí nad 30 % získají 0,5 bodu do celkového hodnocení ŠFP.

Veronika Burková

POŘADÍ	FAKULTA	KAPITÁN	SEZNAMOVÁK	VELKÁ PŘETAHOVANÁ	LABYRINTEM ŠKOLY	CELKEM
1.	FCHI	KATEŘINA KLEINOVÁ	1,5	3	4	8,5
2.	FPBT	LUKÁŠ DVOŘÁK	0	4	2	6
3.	FCHT	VERONIKA REČKOVÁ	0	1,5	3	4,5
4.	FTOP	EVA-ŽOFIE HLINKOVÁ	0	1,5	1	2,5

Redakce | Dana Bílková, Veronika Burková, Petra Karnetová, Jan Kříž, Richard Nevšímal, Blanka Pilátová

Grafický návrh a sazba | Anna Hoskovcová

Spolupráce | Petra Kinzlová, Petr Šichtanc, Jolana Lukešová

Šéfredaktor | Michal Janovský
Kontakt na redakci | michal.janovsky@vscht.cz